

Van grip naar begrip

Themacafé Jeugdhulp

Hoe sturen we op kwaliteit én kosten?

Bianca den Outer

De beloften (Jos van der Lans / Pieter Hilhorst)

De beloften van de decentralisaties

1. De decentralisaties willen van een anonieme verzorgingsstaat een herkenbare verzorgingsstad maken, die gebaseerd is op de organisatie van **nabijheid** met het primaat op de **wijk**.
2. De decentralisaties hebben **integraal** werken als vertrekpunt. Het gaat niet langer om de formats van instituties, maar om het primaat van de oplossing.
3. De decentralisaties bevorderen snelle, heldere en zo nodig onorthodoxe oplossingen en hebben daardoor ten principale een **anti-bureaucratische signatuur**.
4. De decentralisaties beogen de rol van burgers te veranderen: ze zijn niet langer klanten van voorzieningen, maar **eigenaren** van (onderdelen van) de publieke zaak. Hun positie in de besluitvorming over zorg- en dienstverlening verandert van consument tot producent, van passief naar actief.
5. De decentralisaties geven vorm aan **andersoortige horizontale en gelijkwaardiger verhoudingen** tussen professionals en burgers/amateurs (sociale netwerken, informele zorg).
6. De decentralisaties bieden **meer ruimte aan professionals** en bevrijden deze van al te strakke protocollen en gedetailleerde verantwoordingsregimes.
7. De decentralisaties doorbreken de verkokering en het daarbij opknippen van problemen in door specialisten behandelbare deelproblemen. Ze maken meer ruimte voor een **generalistische werkwijze**.
8. De decentralisaties zorgen ervoor dat het accent, zowel in de organisatie van dienstverlening als in het professionele handelingsrepertoire, nadrukkelijk op **preventie komt** te liggen.
9. De decentralisaties bewerkstelligen dat de economie van de publieke sector wordt omgedraaid: preventie loont en er komen **integrale kosten-baten analyses**. Echt integraal werken verbetert zo de dienstverlening, zet het mes in de verkokering waardoor het goedkoper kan worden (in die volgorde).
10. De decentralisaties zijn erop gericht de **leefwereld** van burgers te bevrijden van het juk van de systeemwereld, waardoor de krachten van de samenleving zich optimaal kunnen ontwikkelen. **Overzichtelijkheid** en **kleinschaligheid** (de menselijke maat) zijn daarvoor nieuwe ijkpunten. Het doet daarin denken aan de oude slogan van Philips: sense and simplicity. Het is het primaat van het gezond verstand.

decentralisaties – 1 groot kennisvraagstuk

van een

recht van mensen op een voorziening

naar een

plicht van de gemeente om te compenseren

van het

Rijk, provincie, zorgverzekeraar en zorgkantoor

naar

gemeenten

van

gespreide risico's

naar

risico's bij 1 partij: gemeenten

sturen op schaarste?

Of sturen waar ruimte zit?

DENKLIJN 1

KWALITEIT VAN LEVEN IS HET VERMOGEN OP EEN VEERKRACHTIGE MANIER OM TE GAAN MET EEN ZORG- EN ONDERSTEUNINGS BEHOEFTE.

**MACHTELD
HUBER**
(Louis Bolk instituut)

Pijlers voor Positieve Gezondheid

DENKLIJN 2

KWALITEIT VAN LEVEN IS HET VERMOGEN OM RELATIES AAN TE GAAN MET MENSEN EN ZINVOL DEEL UIT TE MAKEN VAN DE GEMEENSCHAP.

**JORIS
SLAETS**
(RUG)

Of sturen op waar ruimte zit?

OUTPUT

- IS DE DIENST JUIST UITGEVOERD?
- ZIJN DE JUISTE HANDELINGEN VERRICHT?
- ZIJN DE AFGESPROKEN UREN GEMAAKT?

EEN PAAR
BEGRIPPEN
OP EEN RIJ

JE MEET DE MANIER
WAAROP DE DIENST
IS UITGEVOERD

STURING

OUTCOME

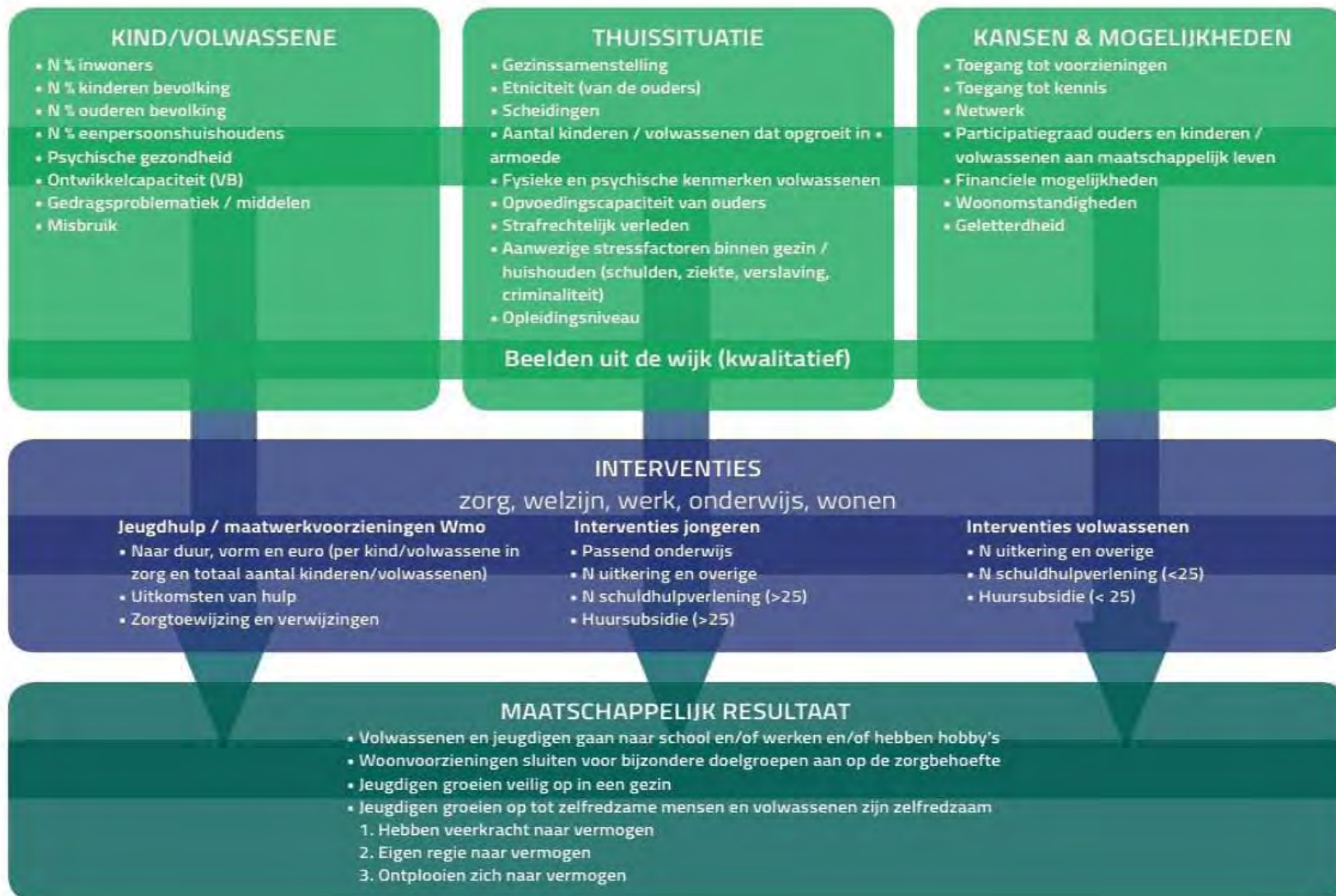
- IS DE INWONER ER BETER VAN GEWORDEN?
- ZIJN DE KLACHTEN AFGENOMEN?
- IS DE CLIËNT TEVREDEN OVER HET RESULTAAT VAN DE ZORG / ONDERSTEUNING

JE MEET WAT HET DE
INWONER HEEFT
GEBRACHT

STUREN OP MAATSCHAPPELIJK RESULTAAT

KEN DE VEERKRACHT VAN JE GEMEENTE !

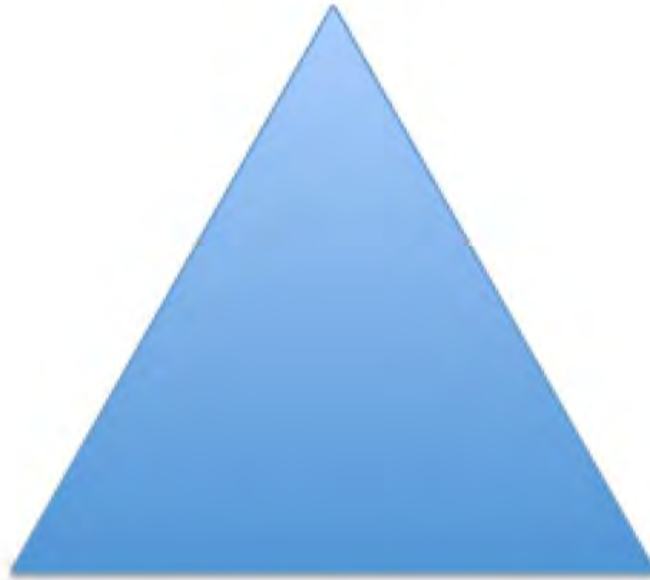

dus sturen op ruimte?

- 1. met de raad een breed programma sociaal domein opzetten (met wonen, inkomen, schulden, zorg, jeugdzorg)**
- 2. met de raad bespreken en bepalen hoe we op outcome (gelukkige jongeren) sturen ipv output (aantal trajecten)**
- 3. brede doeluitkering breed inzetten om kinderen in de knel te helpen (ipv van de brede doeluitkering ex ante op te knippen in verschillende financieringsstromen)**
- 4. met de raad bespreken en bepalen hoe we kwalitatieve (stamt van kwaliteit) informatie van burgers krijgen in plaats van kwantitatieve informatie vragen van het college (en de ambtelijke organisatie)**
- 5. met de raad bespreken en bepalen wat we in 2025 willen bereiken voor jongeren**
- 6. met de raad bespreken en bepalen hoe we kunnen evalueren of de gemeentelijke organisatie transformeert**
- 7. met de raad bespreken welke “pre-decentralisatie”-indicatoren we nog hanteren, en wat daarvan het effect is**

Borgen

Gemeenteraad

Opdrachtnemers

Burgers

Zeggenschap

Opdrachtgevers- en uitvoerdersrol van gemeenten:
schaal van voorzieningen, mogelijkheden voor risico-verevening

Rechtmatigheid

Beschikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen;
Lokale rekenkamers en ombudsmannen / klachten- en geschillencommissies

Effectiviteit

Preventie / ondersteuning; maatwerk / integraliteit

**WAAROM
MOEILIK DOEN
ALS
HET SAMEN KAN**

Loesje

POSTBUS 1045

6801 BA ARNHEM

GIRO3254768